

НАРЪЧНИК НА КЛАСНИЯ УЧИТЕЛ

10NLINE

БЪДИ СЕБЕ СИ ОНЛАЙН

КАМПАНИЯ НА

A¹

ЦЕЛИ

- Учениците да се запознаят и включат в кампанията "IONLINE".
- Учениците да повишат своите знания и умения за справяне с предизвикателствата на онлайн пространството.
- Да бъде постигната устойчива промяна в модела на поведение на целевата група в дигиталното пространство чрез култивиране на защитни механизми за избягване на критични ситуации и трайни негативни последствия.
- Да бъде постигната устойчива промяна в модела на поведение на целевата група онлайн чрез култивиране на защитни механизми, ценности и добродетели.

МАТЕРИАЛИ

- маркери/тебешир, флипчарт/гъска;
- малки листчета хартия (по преценка на учителя);
- екран/оззвучаване;

ВАЖНО: Не забравяйте да ни изпратите списък с имената на участвалите в часа на класа ученици, заедно с име на училище, клас и класен ръководител на home@ionline.bg, за да бъдете включени в тегленето на специалната награда за цял клас и, за да отчетем успешно преминалото обучение.

Време: 2 мин.

ХОД НА ЧАСА

1. Представяне на водещия

(ако е учител или класен ръководител няма да е необходимо, може само да въведе ролята си, че в този час ще модерира разговора).
Изговаряне на правилата – да се изслушваме и да уважаваме мнението на всеки. Нека правилата се формулират с позитивно послание: „Да се изслушваме“ вместо „Не се прекъсваме“.

Време: 10 мин.

2. Представяне на темата и кампанията

Примерно въвеждане: „В този час ще си говорим за това как може да сме по-отговорни, по-сигурни и уверени, и в по-голяма безопасност, докато сърфираме в интернет – независимо дали играем, чатим или просто научаваме нова информация.“

Този час на класа ще посветим на информираността ви за същността на онлайн средата и начините да сърфираме безопасно в това пространство. Започваме с това, че технологиите трябва да са достъпни за всички, а безопасността в онлайн пространството е ключова за качественото време пред устрийствата. ПРЕДСТАВЯМ ВИ "IONLINE"!

IONLINE е история за обратите в живота на един обикновен тийнейджър, точно като вас, но изгубил себе си онлайн. Началото на тази увлекателна история ще видите днес, а продължението ще може да следите в сайта ionline.bg до края на годината.

Очакват ви и страховитни награди, но за тях малко по-късно.

ВОДЕЩИЯТ ПОСТАВЯ ЗА ОБСЪЖДАНЕ СЛЕДНИЯ ВЪПРОС:

Коя е първата опасност, за която се сещате, когато чуете
ОНЛАЙН?

Идея: Ако водещият смята, че децата се притесняват или не искат да споделят на глас, упражнението може да се направи и като се раздадат малки листчета, на които децата да напишат отговорите си анонимно. След това водещият ги изчита и ги залепва на съответното място. Класът трябва да има пространство и спокойствие да сподели какво мисли. Важно е споделянето да бъде добре модерирано от водещия, за да може всеки да има правото да изрази мнението си.

А сега да набледим в света на главния герой Стефоник. Ще изгледаме заедно едно кратко видео, в което ще се запознаем с него и с един друг, не по-малко интересен персонаж.

Бъдете внимателни! Следете съдържанието и обръщайте внимание на детайлите, защото след проекцията ще си поговорим, ще проверим вашата наблюдателност и ще разберем какво сте научили за отговорното поведение онлайн.
Време е за ACTION!

3. ВИДЕО – Водещият представя видеото

Водещият пуска видеото на учениците. Уверете се, че всички деца имат видимост към екрана и буквите са достатъчно големи дори за децата в края на класната стая. Важно е нивото на звука да бъде тесивано и съобразено с най-отдалечените от екрана и колоните деца.

Време: 10 мин.

4. ДИСКУСИЯ / РАЗГОВОР С УЧЕНИЦИТЕ

Надявам се историята да ви е грабнала и да е предизвикала вашето любопитство. Тук изгледахте първите кадри от едно страховитно приключение, което ще се развива пред очите ви на страницата ionline.bg – героят ще претърпи много обрати и ще е част от заплетен съюз в нашия комикс, а вие също ще можете да се включите в него не само като зрител.

Време: 17 мин.

Механика на провеждане: Учителят дава на всички ученици по 5-6 секунди за отговор на всеки въпрос, като имказва да записват своите предположения на лист, който след това да му предават. Преди да бъдат зададени въпросите, учениците подреждат в колонка числата от 1 до 9, срещу които бързо трябва да нанасят отговорите. Победител и най-наблюден е онзи ученик, дал най-много верни отговори.

Време е да проверим вашата наблюдателност.

ВЪПРОСИ ПО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ВИДЕОТО:

1. Как е истинското име на Стефоник и на колко години е той?
(Отговор: Стефан, 13 години)
2. Колко членове има семейството му? **(Отговор: Общо 5 и куче)**
3. На колко години е сестричката на Стефоник и как се казва?
(Отговор: Ани, 8 години)
4. Кой е Алфред? **(Отговор: Икономът на Батман, грижещ се за неговото имение и помагащ му в приключенията с ценни съвети като негов настойник)**
5. Кадри от кои компютърни игри видяхте в клуна?
(Отговор: Fortnite (Фортнайт), GTA (Джи Ти Ей), Resident Evil (Резидънт Ивъл), League Of Legends (Лийг ъф легденс)
6. Коя е любимата компютърна игра на Стефоник?
(Отговор: Fortnite)
7. Колко на брой са правилата на GhostWizard (Гоуст Уизард / 6 превод „Призрачен магьосник“). **(Отговор: 10)**
8. Запишете поне едно от правилата на GhostWizard с максимална близост до неговите думи.
9. Знаете ли истинското име на Chefo? **(Отговор: Стефан Попов)**

ВОДЕЦИЯТ ПОСТАВЯ ЗА ОБСЪЖДАНЕ СЛЕДНИТЕ ВЪПРОСИ:

1. Кой е GhostWizard? Каква е професията му според вас?

(Отговор: Хакер)

2. Каква е ролята му в комикс новелата IONLINE?

(Отговор: Наставник и покровител на Стефоник)

За да помогне в отговора на тези два въпроса, тук учителят припомня на учениците конкретен момент във видеото когато GhostWizard казва:

„Оказах се на точното място, в точния момент, за късмет на Стефоник. По-скоро той попадна на грешното място в грешния момент. Но тaka става онлайн, когато се правиш на такъв, какъвто не си. Когато вярваш, че заг никнейма ти си брониран и непробиваем.“

1. Какво според вас се е случило със Стефоник, за да се наложи GhostWizard да се намеси?
2. Каква е кашата, която забърква според вас Стефоник?
3. Какви са опасностите, за които се сещаме, че „дебнат онлайн“? Споделете личен опит или история, на която сътни били свидетели, при която някой е попаднал в ситуация, която да налага намесата на GhostWizard.
4. Познавате ли други Стефоници? Имаме ли си трол в класа? При това горе.
5. Следва много важен въпрос: Коя е ролята, в която бихте влезли в комикс новелата „IONLINE“. Кой е вашият персонаж:
 - Стефоник?
 - GhostWizard?
 - Сестрата на Стефоник?
 - Негов приятел или приятелка?
 - Защо не баба му?
 - Предложете ваш персонаж.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ / Финал на часа

Време: 5 мин.

И така, добре дошли в света на Стефоник (Stephonik)! За да проследите историята на този любопитен герой и да научите заедно с него колко важно е да бъдеш себе си в интернет, регистрирайте се на [ionline.bg](#) и не пропускайте никоје един откъс от приключението, което ще се развиба в реално време пред очите ви до края на тази учебна година. Всеки регистриран ще има невероятната възможност да стане реална част от тази история, като се превърне в герой в нея, но и шанс да спечели страховити технологични награди, сред които iPhone, геймърски стол, слушалки и паг, както и монитор.

Обръщам ви внимание на нематериалната награда – 4 деца от цялата страна, които са се регистрирали на сайта на кампанията, ще бъдат избрани и ще бъдат превърнати в герои в историята. Ще бъдат нарисувани в комикса така, както видяхте, че е нарисуван известният ломбър Chefo. Ще имат собствена история и ще работят с една, художника и сценариста на приключението. Един прекрасен начин да станете известни и популярни. Ако регистрираме всички ученици, можем да спечелим и специална награда за целия клас. Мога да издам само, че става въпрос за един ден на едно специално място.

ПОЛЕЗНА ИНФОМАЦИЯ КЪМ ТЕМАТА:

Когато говорим за онлайн средата и присъствието на децата в нея, е важно да очертаем основните рискове и заплахи, пред които са изправени те. Те, разбира се, варират в зависимост от възрастовата група, но като най-основни и опасни се откряват виртуалният тормоз, сигурността в мрежата и секуналната онлайн експлоатация.

Какво е виртуалният (онлайн) тормоз?

Виртуалният тормоз се осъществява с помощта на дигиталните технологии с цел да се нанесе емоционална травма на лицето, към което е насочен. Той може да се случва през социалните медии, платформите за игри, мобилните телефони, през всяко устройство, което е свързано с интернет. Най-често тормозът се упражнява от деца и тийнейджъри с цел да обидят, отмъстят, засрамят, подиграйт или да се пошегуват с потърпевшия. Като примери можем да изброим разпространяването на лъжи, публикуването на неподходящо съдържание (снимки или видеа), изпращане на обидни и заплашителни съобщения и много други. Важно е да знаем, че онлайн тормозът може да се осъществява 24/7, защото интернет е достъпен навсякъде и по всяко време. Освен това онлайн тормозът достига до широк кръг от хора (потребители), не само съучениците и приятелите на жертвата, като в интернет пространството съдържанието достига до огромен брой потребители.

Възможни последствия и превенция

Възможните последствия от онлайн тормоза са нежелание за ходене на училище и за общуване с бръстници, страх от използването на интернет, изолиране от другите, тревожност, дори физически симптоми като главоболие и болки в стомаха. Проблемът, разбира се, има превенция, в която основната роля е както на родителите и близките на детето, така и на училището.

Важно е да се разговаря с децата за онлайн средата, за рисковете, които дебнат в нея, за добрите взаимоотношения между хората и за спокойното разрешаване на конфликтите, за силата на сумите и за следата, която оставяме всички като потребители в онлайн пространството.

Важно е и децата да търсят силните си страни, да ги опознават и развиват, което ще им помогне да изградят реална и положителна самооценка.

Ключов елемент в превенцията на проблема е комуникацията между родителите и училището, тъй като тормозът се случва най-често в училищна възраст.

Ролята на учителите е много важна, защото е много вероятно те да са хората, които първи ще забележат признаки за проблем сред децата. Освен това при възникнала ситуация училището може да играе важна роля за решаването на проблема за двете страни в конфликта – пострадал и извършил.

Настойките за сигурност на изображения и профили в социалните мрежи също са важна част от спроявянето с проблема. Често пренебрегвана стъпка при създаването на профили в социалните мрежи или споделянето на снимки и видео е внимателното разглеждане на настойките за сигурност. Най-сигурният начин тези настойки да гарантират автоматична защита е профилът на начинаещия потребител да бъде задължително под 18 години и с възраст, най-близка до реалната. Добре е също родителят да помогне на младия интернет потребител да направи настойките си, така че снимките и публикациите, които той/тя качва в социалните мрежи, да бъдат видими само от хората в списъка му/ѝ с приятели. Така рискът лични снимки да бъдат свалени и използвани за направата на колаж или разпространени в други сайтове без знанието на детето се намалява значително.

Сексуалната онлайн експлоатация на деца

Като изключително сериозен проблем през последните години се очертава и секуналната онлайн експлоатация на деца. Тя има най-различни проявления, но най-общо казано това е използването на дигиталните технологии като средство за секуална злоупотреба или експлоатация на деца.

Според данни на британска благотворителна организация Internet Watch Foundation (IWF) миналата година е била "най-екстремната в историята" по отношение на секуалното насилие над деца в интернет. Те сочат, че през 2023 г. са намерени 275 652 уебстраници, съдържащи, рекламиращи или свързвани с изображения на секуално насилие над деца.

Според анализа на организацията освен това генеративният изкуствен интелект се превръща във все по-голяма заплаха за децата онлайн. През 2023 г. са обработени 51 уебстраници, които са съдържали изображения на секуално насилие над деца, генерирали от изкуствен интелект. Въпреки че съдържанието, създано от изкуствен интелект, съставлява само малка част от материалите, които IWF разследва, благотворителната организация твърди, че то има тревожен "потенциал за бърз растеж".

Тревожна е статистиката, свързана с докладване на вредно съдържание и онлайн престъпления срещу деца в България. През миналата година са постъпили рекордните над 46 000 сигнала, 95% от които за онлайн секуална експлоатация на деца. В светлината на всички тези данни е от изключителна важност родители, деца и учители да бъдат информирани относно рисковете и заплахите в интернет, за да могат да предприемат адекватни и навременни действия по отношение на тях.

IONLINE

КАМПАНИЯ НА

A1